

KAITSEVÄGI

Ülle Madise
info.okk@oiguskantsler.ee

Teie 18.06.2026

Meie 28.07.2026 nr 0.4-1.1/26/31-2

Viru JVP vastuskiri õiguskantsleri
kontrollkäik 01.04.2026

Lugupeetud õiguskantsler

Täname Teid 1. aprillil 2026 Viru jalaväepataljonis läbi viidud kontrollkäigu ning esitatud tähelepanekute eest. Hindame kõrgelt sõltumatut tagasisidet, mis aitab kaasa ajateenijate teenistustingimuste ja põhiõiguste tagamise pidevale parendamisele. Tutvusime Teie kirjas toodud tähelepanekutega ning esitame alljärgnevalt omapoolsed selgitused.

Ajateenijate eesti keele õpe

Täname tunnustuse eest. Viru jalaväepataljon peab oluliseks, et puuduliku eesti keele oskusega ajateenijad oleksid kogu väljaõppe vältel toetatud. Selleks on neile korraldatud eesti keele õpe ning võimaluse korral määratud tugiisikud, kes aitavad keelelistest raskustest tulenevaid takistusi ületada. Jätkame senise praktikaga ning vajadusel arendame seda edasi.

Nõuded kaitsevälase välimusele

Viru jalaväepataljon järgib Kaitseväe normdokumente ning Kaitseväe juhataja kehtestatud vormikandmise eeskirja.

Soovime selgitada, et habeme kandmine ei ole pataljonis olnud keelatud. Vastupidi – habeme kandmine on lubatud vastavalt kehtivale vormikandmise eeskirjale ning seda on pataljoni veebel korduvalt ajateenijatele rivistustel selgitanud.

Üksuses on järjepidevalt rõhutatud, et kui ajateenija soovib habet kasvatada, tuleb sellest teavitada oma vahetut ülemat ning alates habeme kasvatamise alustamisest peab habet regulaarselt hooldama ja piirama. See nõue tuleneb otseselt vormikandmise eeskirjast, mille kohaselt peavad kaitsevälase soeng, habe ja vuntsid olema hooldatud ning tagama korrektse kaitsevälase välimuse.

Praktikas ei ole lubatud ühe- või kahepäevase habemetüüka kandmine olukorras, kus selle eesmärk on vältida regulaarset raseerimist või minna mööda hooldatud välimuse nõudest. Sellistel juhtudel on ajateenijalt nõutud kas korrektset raseerimist või habeme nõuetekohast kasvatamist ja hooldamist.

Leiame, et üksuses ei ole habeme kandmist piiratud, vaid on järjepidevalt rakendatud kehtivast vormikandmise eeskirjast tulenevaid nõudeid ning neid on ajateenijatele regulaarselt selgitatud.

Naisajateenijate elamistingimused ja hügieen

Viru jalaväepataljon on pidanud oluliseks tagada naisajateenijatele võimalikult head teenistustingimused ning arvestada nende vajadustega kogu ajateenistuse vältel.

Kohe teenistuse alguses määrati naisajateenijatele mentoriteks naiskaitsevälased, kelle ülesandeks oli toetada neid teenistusega kohanemisel ning koguda tagasisidet võimalike

Juhkentali 58 / 15007 Tallinn / Telefon 717 1155 / Faks 717 1008 / mil@mil.ee / www.mil.ee

Registrikood 70008641

parentusvajaduste kohta. Samuti küsiti naisajateenijatelt nende eelistusi elamistingimuste osas. Naisajateenijatele pakuti võimalust kasutada eraldi majutuslahendust, kuid nad ei soovinud seda ning eelistasid elada koos teiste ajateenijatega samas kasarmutoas. Tegemist oli nende teadliku sooviga.

Soovime täpsustada kontrollkäigu käigus tehtud tähelepanekut, mille kohaselt vahetas naisajateenija riideid tualettruumis. Meie hinnangul on tegemist eksitusega. Naisajateenijatele oli kasutamiseks eraldatud spetsiaalne ruum, mis koosneb riietus-, pesemis- ja tualettruumist ning moodustab ühtse tervikliku ja privaatse ala. Seega ei olnud naisajateenijad sunnitud riideid vahetama tualettruumis, vaid selleks ettenähtud riietusruumis. Kirjeldatud ruumilahendus tuleneb kasarmu ehituslikust projektist ega ole üksuse poolt teenistuse käigus kujundatud lahendus. Kui eesmärk on muuta olemasolevat ruumilahendust, eeldab see kasarmu ehitusprojekti muutmist. Täname Õiguskantslerit ka ettepaneku eest parandada hügieenitarvete kättesaadavust naisajateenijatele. Peame seda ettepanekut asjakohaseks ning edastame selle Kaitseväge vastutavatele struktuuriüksustele edasiseks menetlemiseks ja võimalike lahenduste väljatöötamiseks.

Toitlustamine

Viru jalaväepataljon peab ajateenijate piisavat ja kvaliteetset toitlustamist väga oluliseks ning jälgib regulaarselt toitlustuse korraldust.

Soovime selgitada, et Kaitseväge toitlustuskontseptsioon näeb ette mitme põhitoiduvaliku pakkumise igal toidukorral. Praktikas võib see tähendada olukorda, kus esimestena sööma saabunud üksused eelistavad ühte konkreetset toiduvalikut ning hiljem sööklasse saabunud ajateenijatel ei ole enam võimalik valida kõikide algselt pakutud roogade vahel. Näiteks võib hiljem sööma saabunud ajateenijatele olla endiselt saadaval supp, salat ning tatraroog kastmega, kuid friikartulid ja kanaroog võivad olla selleks ajaks lõppenud.

Pataljoni veebli poolt regulaarselt läbiviidud kontrollkäikudel ei ole täheldatud olukordi, kus ajateenijatele ei jätkuks toitu või keegi jääks söömata. Küll aga on täheldatud, et toitlustusaja lõpus võib olla vähenenud pakutavate põhitoitude valik.

Selle olukorra tasakaalustamiseks on pataljonis rakendatud praktikat, mille kohaselt muudetakse ligikaudu iga kahe kuu järel üksuste toitlustusjärjekorda. Selle tulemusena saavad üksused, kes olid eelnevalt toitlustamise järjekorra lõpus, järgmises perioodis esimestena sööma minna. Selline rotatsioon aitab tagada üksuste võrdse kohtlemise ning võimaldab kõigil ajateenijatel erinevatel perioodidel kasutada kogu pakutavat toiduvalikut.

Jätkame koostööd toitlustusteenuse osutajaga, et tagada nii piisav toidukogus kui ka võimalikult ühtlane toiduvalik kogu toitlustusaja jooksul.

Saun

Kontrollkäigu ajal ei olnud Seimani kasarmu teisel korrusel asuv sauna kasutuskõlblik, kuna sauna keris oli rikkis.

Uus keris telliti esimesel võimalusel, kuid tarneaeg kujunes ligikaudu kahe kuu pikkuseks. Tegemist oli asjaoluga, mida üksus ise mõjutada ei saanud. Probleemile pöörati koheselt tähelepanu ning pärast uue kerise saabumist ja paigaldamist on sauna taas täielikult töökorras ning ajateenijatele kasutamiseks avatud.

Täname Teid kontrollkäigu ning tehtud tähelepanekute eest. Viru jalaväepataljon peab oluliseks ajateenijatele turvalise, väärika ja kaasaegse teenistuskeskonna tagamist ning jätkab selle nimel tööd koostöös Kaitseväge teiste struktuuriüksustega.

Kokkuvõtte

Pataljoni juhtkonnale ei ole laekunud eelnevalt süstemaatilisi kaebusi nimetatud rikkumiste osas ning puuduvad ka konkreetselt fikseeritud faktid (samas nõustume, et ei saa välistada esinenud rikkumiste üksikuhtumeid või osapoolte arusaamatusi/valesti mõistmist). Sellest lähtuvalt võtab pataljoni juhtkond kõik tähelepanekud arvesse ja valdkondades, kus pataljonisisese teenistuse

ümbekorraldamisega saab puudujääke likvideerida, seda ka tehakse. Lisaks sellele jätkab pataljon kasvatustöö tegemist enda tegevväelaste seas, et võimalikud rikkumised tulevikus välistada.

Lugupidamisega

(allkirjastatud digitaalselt)

Margus Mikk
kolonelleitnant
diviisi 1. jalaväebrigaadi Viru
jalaväepataljoni ülem